

РЕШЕНИЕ

№ 93

гр. Сливница, 22.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЛИВНИЦА, П-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светослав Н. Николов

при участието на секретаря Паулина Бл. Велкова
като разгледа докладваното от Светослав Н. Николов Гражданско дело № 20221890100339 по описа за 2022 година

Предявени са при условията на обективно кумулативно съединяване положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1, вр. чл.415 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД и чл. 342, ал. 1 от ТЗ, за установяване съществуването на вземания на „А. Ф.“ ЕООД /с предишно наименование „М.Б.“ ООД/ спрямо Р. Д. К., за сумата от 363, 95 лева, представляваща незаплатена главница- дължими лизингови вноски по договор за финансов лизинг със задължение за придобиване на собствеността №***** от 16.04.2019 г., сключен между страните по делото, за периода от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., за сумата от 311.23 лева, представляваща незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., сумата от 3, 45 лева, представляваща неустойка за забавени плащания за периода от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., сумата от 647.22 лева, представляваща неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя, както и сумата от 31.20 лева, представляващи разходи за данъчни задължения, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда, за които вземания в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение №2 от 03.01.22 г. по ч. гр. д. № 893/2021 г. по

описа на РС- Сливница.

В исковата молба ищецът излага твърдение, че на 16.04.2019 г. е бил сключен договор с ответника за финансов лизинг със задължение за придобиване на собствеността №*****, като в изпълнение на договора лизингодателят е придобил собствеността върху лек автомобил марка „*****, модел „*****, с рег. №*****. Впоследствие е предоставено ползването на вещта на лизингополучателя, за което е бил изготвен нарочен приемо- предавателен протокол от същата дата. Договорът е бил със срок от 24 месеца, до 15.04.21 г., като лизингополучателят е заплатил първоначална вноса от 3490.00 лева. Размера на месечните вноски е бил в размер на 215,74 лева, като е имало фиксиран лихвен процент в размер на 41,16 процента.

Сочи се, че впоследствие лизингополучателят е преустановил плащанията си, като последното плащане е било на 02.08.19 г., с което е погасена вноса №3 с падеж от 15.07.2019 г.

Твърди се, че поради спрените плащания на дължимите вноски е отправено от страна на лизингодателят изявление до лизингополучателя за разваляне на договора, в резултат на което е била върната лизинговата вещ и е прекратен договора.

Твърди се още, че на основание чл.345 ТЗ, вр. чл. 8.1. от приложимите към договора за финансов лизинг Общи условия, лизингополучателят дължи суми за вноски от №4 до №7, като от последната вноса се дължи пропорционално за ползването на вещта общо сума в размер на 675,18 лева.

Сочи се, че претендираната неустойката в размер на 3, 45 лева е начислена на основание чл. 15.1 от приложимите Общи условия, а именно за всяка една от вноските от №4 до №6 от погасителния план.

Твърди се, че на основание чл. 15, 5 от приложимите Общи условия се претендира сумата от 647.22 лева, дължима еднократно към датата на прекратяване на договора, формирана като сбор от три месечни вноски, всяка от които е в размер на 215.74 лева.

Сочи се още, че на основание чл.8.6 от Общите условия, лизингополучателят дължи направените разходи за заплащане на данъците на основание чл. 52-61 от ЗМДТ за 2019 г., в размер на 31.20 лева.

В срок е представен отговор на исковата молба, с който предявените искове се оспорват изцяло като неоснователни,

Сочи се, че договорения в ГПР в размер на 49.70 процента, както и договорения лихвен процент в размер на 41.16 процента са прекомерни и противоречат на добрите нрави.

При условията на евентуалност се прави възражение, че посочения лихвен процент е достатъчен по своя характер, за да се претендира и неустойка за прекратяване на договора.

От събраните по делото доказателства преценени по отделно и в съвкупност, съдът намира за установено следното:

Видно от приложеното към настоящото дело ч. гр. д. № 893/2021 г. по описа на РС- Сливница е налице издадена заповед за изпълнение №2 от 03.01.22 г. по чл. 410 от ГПК, с която Р. Д. К. е осъден да заплати на ищеца по настоящото дело сумата от 363, 95 лева, представляваща незаплатена главница- незаплатени лизингови вноски по договор за финансов лизинг със задължение за придобиване на собствеността №***** от 16.04.2019 г., сключен между страните по делото, за периода от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., за сумата от 311.23 лева, представляваща незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., сумата от 3, 45 лева, представляваща неустойка за забавени плащания за периода от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., сумата от 647.22 лева, представляваща неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя, както и сумата от 31.20 лева, представляващи разходи за данъчни задължения, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда.

От представения по делото договор за финансов лизинг, със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив от 16.04.2019 г. се установява, че между „М.Б.“ ООД/предишното наименование на ищеца/ в качеството му на лизингодател и Р. Д. К., в качеството на лизингополучател е бил сключен Договор за финансов лизинг, със задължително придобиване на собствеността № AG0007551.

По делото е представен и приемопредавателен протокол от 16.04.2019 г., от който е видно, че в изпълнение на задълженията си, лизингодателят е предал за ползване на лизингополучателя лек автомобил марка „*****“, модел „*****“, идентификационен номер на рама

*****, рег. № *****.

По делото е представено уведомление за прекратяване на договор за лизинг от 04.10.2019 г., с което на основание чл. 13. 5 от Общите условия, лизингодателят прекратява сключения между страните договор за финансов лизинг, считано от датата на получаване на горното уведомление. Видно от същото, уведомлението е получено от братовчедка на лизингополучателя- Ж. Г. А., като същата е подписала и приемо-предавателен протокол, с който на основание чл. 13.5.1 от Общите условия е предала на 24.10.2019 г. описания в протокола лек автомобил марка *****, модел „****“, идентификационен номер на рама *****, рег. № *****.

От представения погасителен план към договора за лизинг е видно, че общо дължимата сума по договора е в размер на 5173.77 лева, от които 3490 лева- главница, сумата от 1683.77 представляваща лихва върху главницата. Задължението е било разсрочено на 24 вноски, всяка от които по 215.74 лева.

От заключението на назначената по делото съдебно-счетоводна експертиза, която не е оспорена от страните по делото се установява, че ответникът е платил общо сума в размер на 1004.49 лв. по Договор за финансов лизинг.

Размерът на договорената и незаплатена част от главница , договорената и незаплатена възнаградителна лихва, начислената неустойка за забава и начислената неустойка за прекратяване на Договор за финансов лизинг, съгласно приложимия погасителен план, за период от 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г. е сума в размер на 1329.26 лв.

На основание чл. 15. 5 от приложимите към Договора Общи условия, лизингополучателят дължи на лизингодателя неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя в трикратен размер на договорената месечна вноска или общо 647.22 лв., дължима еднократно към датата на прекратяване на Договора, формирана като сбор от три месечни вноски, всяка една в размер на 215.74 лева.

Вещото лице сочи, че на основание чл. 8. 6. във вр. с чл. 8.7.4 от Общите условия, ответникът дължи на ищеца направените разходи за заплащане на данъци за 2019 г., които са в размер на 31.20 лева.

При тези данни, съдът приема, че ответникът дължи на ищеца сумата

363. 95 лева за лизингови вноски по договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив №***** от 16.04.2019 г. за периода 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г.

Ищецът претендира и заплащане на възнаградителна лихва по чл. 5 от договора, съгласно който заемателят се задължава да заплаща на заемотателя като възнаграждение месечна лихва в размер на 41, 16 % върху неизплатената част от главницата. В отговора на исковата молба процесуалният представител на ответника е направил възражение за нищожност на посочената клауза поради противоречието с добрите нрави.

С оглед на това следва да се отбележи, че няма пречка страните по договор за лизинг да уговорят заплащане на възнаградителна лихва над размера на законната лихва. Максималният размер на договорната лихва (възнаградителна или мораторна) е ограничен винаги от чл. 9 ЗЗД, съгласно който страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на добрите нрави. За противоречащи на добрите нрави се считат сделки, с които неравноправно се третират икономически слаби участници в оборота, използва се недостиг на материални средства на един субект за облагодетелстване на друг и пр. В трайната практика на ВКС е прието, че е противно на добрите нрави да се уговаря възнаградителна лихва, надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а когато възнаградителната лихва е уговорена по обезпечен и по друг начин заем, противно на добрите нрави е да се уговаря лихва за забава, надвишаваща двукратния размер на законната лихва /в този смисъл: Определение № 901 от 10.07.2015 г. на ВКС по гр. д. № 6295/2014 г., IV г. о., ГК, Решение № 378 от 18.05.2006 г. на ВКС по гр. д. № 315/2005 г., II г. о., Решение № 906 от 30.12.2004 г. на ВКС по гр. д. № 1106/2003 г., II г. о., Решение № 1270 от 9.01.2009 г. на ВКС по гр. д. № 5093/2007 г., II г. о., ГК и др. /.

В разглеждания случай уговорената между страните годишна лихва в размер на 41, 16 % надвишава повече от четири пъти размера законната лихва за забава, поради което следва се приеме, че уговорката за заплащането ѝ се явява нищожна на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, вр. с чл. 9 ЗЗД. Тази уговорка не поражда правни последици и на ищеца следва да бъде присъден само размерът на законната лихва.

Съдът, като взе предвид разпоредбата на чл. единствен от

Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г./относима към процесния период/ за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения и размера на основния лихвен процент на Българската народна банка, намира, че възнаградителната лихва за периода 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г. върху дължимата от ответника главница в размер на 363.95 лв. е 7.18 лв.

Видно от чл. 15. 1 от общите условия към процесния договор, ответникът се е задължил при забава на плащане на парично задължение да заплати неустойка в размер на законната лихва върху неплатената в срок сума за целия период на забавата. Касае се за предварително уговорен размер на обезщетението при неизпълнение на задължението по смисъла на чл. 92 от ЗЗД. Тъй като задължението на лизингополучателя за заплащане на възнаграждение е парично и неговото неизпълнение има винаги характер на забавено неизпълнение, уговорената неустойка следва да бъде квалифицирана като такава за забавено изпълнение на парично задължение /договорна лихва/. Фактическият състав на отговорността за неустойка включва установяване на неизпълнено от неизправната страна договорно задължение и на вина за неизпълнението.

С оглед посоченото по-горе, ответникът не е изпълнил точно във времево отношение договорното си задължение за заплащане на възнаграждение на лизингодателя. Доколкото по делото не бяха ангажирани доказателства за обстоятелства, изключващи отговорността на ответника, съдът приема, че неизпълнението на задължението му по договора е виновно.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото е видно, че неустойката по чл. 15. 1 от общите условия към процесния договор към 24.10.2019 г., е в размер на 3.45 лева.

С оглед гореизложеното съдът намира, че ответникът дължи на ищеца неустойка за забавено изпълнение в установения в заповедното производство размер.

Ищецът претендира и неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя. Тази неустойка е уговорена в чл. 15. 5 от общите условия от лизинговия договор, който предвижда, че при прекратяване на договора по вина на лизингополучателя последният дължи неустойка в размер на три лизингови вноски. По делото липсват данни тази неустойка да е

уговорена с цел, излизаща извън присъщите ѝ функции – обезщетителна, обезпечителна и санкционна. Уговореният от страните размер не е прекомерен и съответства установената търговска практика в аналогични случаи. В случая с неизправността си ответникът е дал повод за прекратяване на договорното правоотношение между страните. По делото не са ангажирани доказателства за обстоятелства, изключващи отговорността на ответника, поради което съдът приема, че неизпълнението на задълженията му по договора е виновно.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото е видно, че неустойката по чл. 15. 5 от общите условия към процесния договор е в размер на 647. 22 лева. С оглед гореизложеното съдът намира, че ответникът дължи на ищеца неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя в установения в заповедното производство размер.

Според уговореното чл. 8. 6 и чл. 8.7.4 от общите условия към процесния договор лизингополучателят дължи заплащането на всички данъци във връзка с ползването на лизинговия актив, като се задължава да ги възстанови в петдневен срок от издаване на счетоводен документ. Предвид спецификата на финансовия лизинг разпоредбата на чл. 345, ал. 2 ТЗ възлага всички разноски по поддържане на вещта на лизингополучателя.

От заключението на съдебно-счетоводната експертиза по делото е видно, че ищецът е заплатил за лизинговия автомобил данъчни задължения по ЗМДТ за 2019 г. в размер на 31,20 лева, като няма данни за заплащането ѝ от ответника.

С оглед на това следва да се приеме, че ответникът дължи на ищеца 31. 20 лева заплатен данък на основание чл. 8. 6 от приложимите общи условия във вр. с чл. 345, ал.2 ТЗ.

По тези съображения съдът намира, че предявеният иск е частично основателен и следва да бъде уважен, като се признае за установено по отношение на ответника съществуването на вземането на ищеца за сумата от 363, 95 лева незаплатена главница по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г.; сумата от 7.18 лева, представляваща незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г.; сумата от 3.45 лева, представляваща неустойка за забавени плащания за периода от

15.08.2019 г. до 24.10.2019 г.; сумата от 647.22 лева, представляваща неустойка за прекратяване по вина на лизингополучателя, както и сумата от 31, 20 лева, представляваща разходи за данъчни задължения за 2019 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване в съда на заявлението по чл. 410 ГПК.

В останалата част на иска за сумата над 7.18 лева до пълния претендиран размер от 311.23 лева, представляваща сума за незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г., като неоснователен следва да бъде отхвърлен.

На основание 78, ал.1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски в заповедното производство в размер на 98.65 лв., представляващи държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, и направените в настоящото производство разноски съобразно уважената част от предявения иск в размер на 913. 39 лв., представляващи държавна такса, юрисконсултско възнаграждение, възнаграждение на вещо лице и възнаграждение на особен представител.

Воден от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес гр. С., ул. „*****“ №** съществуването на вземането на „А. Ф.“ ЕООД /с предишно наименование „М.Б.“ ООД/, ЕИК *****, с адрес гр. С., бул. „Г. М. Д.“ ****, за сумата от 363, 95 лева, представляваща незаплатена главница- дължими лизингови вноски по договор за финансов лизинг със задължение за придобиване на собствеността №***** от 16.04.2019 г., сключен между „А. Ф.“ ЕООД /с предишно наименование „М.Б.“ ООД/ и Р. Д. К., за периода от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., за сумата от 7,18 лева, представляваща незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., сумата от 3, 45 лева, представляваща неустойка за забавени плащания за периода от 15.08.19 г. до 24.10.2019 г., сумата от 647.22 лева, представляваща неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя, както и сумата от 31.20 лева, представляващи разходи за данъчни задължения, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда, за

които вземания в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение №2 от 03.01.22 г. по ч. гр. д. № 893/2021 г. по описа на РС- Сливница.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „А. Ф.“ ЕООД /с предишно наименование „М.Б.“ ООД/, ЕИК *****, с адрес гр. С., бул. „Г. М. Д.“ ****, против Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес гр. С., ул. „*****“ №**, иск за установяване съществуване на вземането за сумата над 7.18 лева до пълния претендиран размер от 311.23 лева, представляваща незаплатена лихва по лизингови вноски с падеж от 15.08.2019 г. до 24.10.2019 г, за което вземани в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение №2 от 03.01.22 г. по ч. гр. д. № 893/2021 г. по описа на РС- Сливница, като неоснователен.

ОСЪЖДА Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес гр. С., ул. „*****“ №** да заплати на „А. Ф.“ ЕООД /с предишно наименование „М.Б.“ ООД/, ЕИК *****, с адрес гр. С., бул. „Г. М. Д.“ ****, сумата 98,65 лева, представляваща сторени разноси в заповедното производство, както и сумата от 913.39 лева, представляваща сторени разноси в исковото производство.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му пред Окръжен съд- София.

Съдия при Районен съд – Сливница: _____